

LAUSUNTO

ril 80
VUOTTA

Liikenne- ja viestintävaliokunnan asiantuntijakuuleminen 13.2.2014

VALTIONEUVOSTON TULEVAISUUSSELONTEKO

TEEMU VEHMASKOSKI
JOHTAJA, JÄSENYYS JA VAIKUTTAMINEN
SUOMEN RAKENNUSINSINÖÖRIEN LIITTO RIL RY

YLEISESTI:

- Selonteko on tärkeä maalinasetus ja samalla hyvä synteesi monimutkaisesta toimintaympäristöstä.
- Tunnistaa julkisen vallan roolin mahdollistajana orgaaniselle ja dynaamiselle yksityiselle toimeliaisuudelle.
- Edellyttää päättäjiltä systeemistä kokonaisuuksien ymmärtämistä, uusia toimintamalleja ja rakenteellisia uudistuksia.
- **Kaikista näistä on helppo olla samaa mieltä.**
- **Tämä lausunto pyrkii täydentämään selontekoa rakennetun ympäristön ja akateemisen henkilöjärjestön näkökulmasta.**

LUKU 3: Keskeisiä tulevaisuuden muutoksia

- Ilmastonmuutos, sen hillintä ja sopeutuminen
- Pohjoiset alueet
- Maahanmuutto, maassamuutto, yhdyskuntarakenne
- Digitaalitalous

- **Rakennettu ympäristö on tullut korjausikään**
 - Kotitalouksien ja kansanvarallisuuden jättiosa lähtee kiertoon
 - Uudistaminen, täydentäminen, tiivistäminen
- **Suurhankkeet ovat yhteiskunnan muutoksia sellaisinaan**
 - Urbaani maanalaisuus ja monitasoisuus: Kalasatama, Pasila..
 - Luonnonvarojen käyttö ja uusi logistiikka: kaivokset, radat ja metro
 - Liikkumisen uudet trendit ja painopisteet: pyöräily, kevytraitoriovaunu
 - Energiantuotannon ääripäät: ydinvoima, pientuotanto

LUKU 4: Suomen edellytykset kestäväälle kasvulle

- Valtion tasolla ei enää perusteltua määritellä kasvun aloja
- Elinkeinorakenteen kapeus haasteena
- Toivo pitkälle erikoistuneessa teollisessa valmistuksessa
- Luontaiset vahvuudet yhä tukevat: metsä, luonnonvarat, arktisuus
- Infrastrukturi on toimiva ja luotettava

- Rakennetussa ympäristössä luontaiset vahvuudet valmiina
 - Tuottavuusloikkia helposti tarjolla, erityisesti käytössä
 - Hyvä idea skaalattavissa nopeasti suoriksi hyödyiksi
- Toimivuus ja luotettavuus vaativat aktiivista tekemistä
 - Infrastrukturi edellyttää jatkuvaa ylläpitoa
 - Suunnitelmalliset investoinnit vaativat hyvää tilannekuvaa

LUKU 5: Suomi kaikenlaisille yrityksille houkutteleva toimintaympäristö

- Innovaatiojärjestelmän rakenteet, monipuolinen osaamispohja
 - Korkea osaamisen taso, panostettava tutkimukseen
 - Innovaatiot: palvelut, käyttäjälähtöisyys, sosiaaliset, toimintatapa
 - Houkuttelevat, miellyttävät, turvalliset ja arjessa sujuvat kaupunkiympäristöt
 - Hyvät kulkuyhteydet Eurooppaan ja muualle maailmaan
-
- Laaja tiedeyliopistopohja on välttämätön
 - Ei vain muutamia yksittäisiä kärkiä, ne muuttuvat nopeasti
 - Yliopistojen mittarointia kuitenkin kehitettävä lähemmäs työelämää
 - Seutuyhteistyön välineet otettava heti käyttöön
 - Kaupunkiseutujen kilpailu ja erikoistuminen yhä sallittava
 - Tavoiteltu vetovoima syntyy ehkä kuitenkin kaupunginosien tasolla
 - Pääkulkuyhteyksissä valtion luotava kansallista etunojaa
 - Kaupunkiseutujen väleille nopea liikenne
 - Kansainvälisesti solmukohtien ja poikittaisyhteyksien luominen

LUKU 6: Työn, oppimisen ja yrittämisen uusi liitto

- Yhteisöllinen ja verkostomainen toiminta lisääntyy, kansainvälisyys kaikkialla
 - Maahanmuutto, kv-opiskelijoiden määrä, suomalaisten kv-liikkuvuus
 - Joustot: opiskelu - työelämä – yrittäminen
 - Yrittäjyys on monimuotoista: ryhmässä, palkkatyön rinnalla, osuuskunnassa
 - Tulevaisuuden taidot eroavat menneisyydestä: kommunikaatio, oppiminen
-
- **Kotimainen rakennusala on globalisaatiolaboratorio jo nyt**
 - Verkostoissa, alihankinnassa, harmaan talouden torjunnassa jaettavaa

 - **Joustot yhtäällä vaativat standardeja toisaalla**
 - Kriittinen osaaminen on voitava mitata ja todentaa pätevyyksin
 - Tutkintokeskeisyydestä osaamiskeskeisyyteen näyttöjen kautta

 - **Korkeimmassa koulutuksessa tieto ja oppiminen tärkeimpiä**
 - Taidot opetusmenetelmien kautta, ei erilliskursseina

LUKU 7: Sivistys, yhteisöllisyys, osallisuus

- Ihmisillä enemmän mahdollisuuksia ja halua osallistua, se on myös edullista
- Asioita hoidetaan myös ohi julkisen sektorin ja yli maan rajojen
- Yhteinen huoli eriarvoistumisesta ja syrjäytymisestä
- Nuoria tuettava nivelvaiheissa: uravalinnassa, opiskelussa, töihin mennessä

- Yleissivistys on edellytys yksilön onnistuneelle erikoistumiselle
 - Luonnontieteiden oltava tasapainoisesti mukana kaikilla tasoilla
- Osallistaminen on pian edellytys olemassaololle
 - Käytettävä aktiivisesti nopeaan testaamiseen
 - Työkalut olisivat helposti monistettavissa...
 - ... mutta estävätkö tässäkin kuntarajat fiksun kehityksen?

LUKU 8: Julkinen sektori kestävän kasvun tukena

- Valtio mahdollistajana, soveltajana, skaalajana
 - Oltava avoin tiedon jakamisessa, mahdollistaa alhaalta ylös -tekeminen
 - Sääntelyä ja julkisia hankintoja käytettävä mahdollistamiseen
-
- Nyt isot hankkeet mahdollistetaan mutta kansalaista pakotetaan
 - Isoissa hankkeissa valvonnan resurssit kuntoon, valitusoikeus kuriin
 - Jos pakotetaan, perälautana oltava realistiset takaisinmaksuajat

 - Julkisten hankintojen oltava mahdollistamisen malleina
 - Laatu ja innovaatiot tarvitsevat veturia
 - Keinoja testattava yhä lisää allianssihengessä

LUKU 8: Julkinen sektori kestävän kasvun tukena

- Valtioneuvoston työskentely ei saa perustua hallinnonalarakenteisiin
- Ennakointityökalujen tärkeys

- Valtion näytettävä mallia kaipaamastaan kokonaisvaltaisuuudesta
 - Rakennetun ympäristön ministeriö, johon asunto- ja liikenneministerit
 - Nykyhallintoa yhdistellen tai valtioneuvoston uuteen malliin sovittaen
- Kansallinen ennakoinnin toimintamalli käyttöön
 - Valtiotasolla ylänäkemystä, johon yhdistetään alakohtaisia hankkeita
 - Rakennetun omaisuuden tila ROTI on valmis alakohtainen malli

RIL on rakennus- ja kiinteistöalan diplomi-insinöörien ja teekkareiden vuonna 1934 perustettu valtakunnallinen henkilöjärjestö.

RILillä on yli 6500 jäsentä. Tapahtumiimme ja täydennyskoulutuksiimme osallistuu vuosittain yli 9000 henkilöä laajasti yli koko rakentamisen kentän.

Lisäksi RIL kehittää aktiivisesti alan toiminta-edellytyksiä julkaisemalla ohjeita, käsikirjoja, lausuntoja ja kannanottoja sekä järjestämällä projekteja ja kilpailuita yhteistyössä muiden osapuolten kanssa.

YHTEYSTIEDOT

ril 80
VUOTTA

Teemu Vehmaskoski

Johtaja, jäsenyys ja vaikuttaminen

Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL ry

050 352 6878

teemu.vehmaskoski@ril.fi

RILin toimisto:

Töölönkatu 4, 00100 Helsinki

0207 120 600

ril@ril.fi